

Nr 454.

Av herr Lager m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 66, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete.

I motion nr 419 till årets riksdag om åtgärder för avhjälpande av bostadsbristen m. m. ha undertecknade i syfte att åstadkomma ökad bostadsbyggnation för att i snabbast möjliga tempo avhjälpa bostadsbristen föreslagit, att den kommunala, allmännyttiga och spekulationsfria bostadsbyggnadsverksamheten släppes loss, så långt tillgången på tomtmark och tillgänglig arbetskraft vid full sysselsättning året runt medger. Detta förslag innebär, att byggnadsverksamhet av nämnda slag skulle undantagas från det tillståndstvång för byggnadsarbete, varom stadgas i lagen av den 30 juni 1943 (nr 444).

I Kungl. Maj:ts proposition nr 66 med förslag om fortsatt giltighet av denna lag till och med den 30 juni 1951 motiveras byggnadsregleringens fortsatta upprätthållande bl. a. med hänvisning till regleringen av investeringsverksamheten, farhågor för att en allmän avveckling av byggnadsregleringen skulle kunna medföra en kraftig ansvällning av byggnadsverksamheten och föranleda en utökning av byggnadsarbetarkåren i en omfattning, som icke vore förenlig med behovet av arbetskraft inom näringslivets övriga områden, samt önskvärdheten av att även i fortsättningen upprätthålla en jämn sysselsättning i byggnadsverksamheten under olika årstider.

Härtill kan anmärkas, att om investeringsbegränsningar anses nödvändiga, böra de företagas på mindre angelägna områden än bostadsförsörjningens, då tillgången på goda bostäder är en förutsättning för att på andra områden uppnå goda produktionsresultat. Den begynnande, på sina håll relativt omfattande arbetslösheten, som på många platser även drabbat byggnadsarbetarkåren, motsäger farhågorna om brist på arbetskraft. Slutligen torde genom åtgärder från kommunerna själva, utan det omständliga förfarande som byggnadsregleringen innebär, byggnadsverksamheten kunna ordnas så att jämn sysselsättning upprätthålles under olika årstider.

I propositionen framhålles också, att vissa förutsättningar synas föreligga för att eftersläpningen i leveransen av radiatorer skall vara inhämtad omkring den 1 april 1950. Därmed skulle läget på byggnadsmaterialmarknaden vara sådant, att brist på byggnadsmaterial icke utgör hinder för en utökad bostadsbyggnadsverksamhet.

Genom att åt kommunerna fritt överlåta att reglera den kommunala, allmännyttiga och spekulationsfria bostadsbyggnationen, skulle icke endast

uppnås en smidigare handläggning av byggnadsärendena genom att den hittillsvarande komplicerade och hämmande detaljregleringen från de statliga myndigheternas sida försvinner. För de större kommunernas vidkommande, där under senare år helt nya stadsdelar byggts, skulle de uppenbara nackdelar i stadsplaneringen, som byggnadsregleringen lett till, kunna motverkas. Genom att planerade stadsdelscentra med nödvändiga lokaler för butiker, distriktsläkare, barnavårds- och mödravårdscentraler, samlingslokaler och andra gemensamhetsinrättningar inte fått byggas, ha förhållandena i dessa stadsdelar snedvridits på ett för invånarnas trivsel uppenbart menligt sätt. I många fall torde skadeverkningarna svårligen kunna repareras. Ett fortsättande av den allmänna byggnadsregleringen på samma sätt som hittills skulle ytterligare konservera dessa skador i stadsplaneringen. Om kommunerna finge bedriva bostadsbyggnadsverksamheten fritt, inkluderande gemensamhetsanordningar av ovannämnda slag, skulle de värsta missförhållandena snabbare kunna avhjälpas.

Utan att ifrågasätta ett allmänt upphävande av byggnadsregleringen anse vi sålunda, att bostadsbyggnadsverksamhet i kommunal och allmännyttig regi skulle kunna undantagas i lagen om tillståndsgivning, och att den nödvändiga reglerande verksamheten skulle kunna överlåtas åt de kommunala organen.

Med hänvisning till det anförda och till motiveringen i vår motion nr 419 föreslås,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av lagen den 30 juni 1943 (nr 444) om tillståndstvång för byggnadsarbete, att av kommuner och s. k. allmännyttiga företag bedriven bostadsbyggnadsverksamhet undantages, och att regleringen av denna verksamhet anförtros kommunerna själva.

Stockholm den 28 februari 1950.

Fritjof Lager.

Hilding Hagberg.

Helmer Holmberg.
